

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Р1 642/2020
25.11.2020. године
Београд

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић и Гордане Комненић, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., против тужене Републике Србије, Државно веће тужилаца, Друго основно јавно тужилаштво, Београд, коју заступа Државно правобранилаштво РС, Београд, ради дуга, одлучујући о сукобу стварне надлежности између Привредног суда у Београду и Првог основног суда у Београду, у седници одржаној 25.11.2020. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

За суђење у овој правној ствари, **СТВАРНО ЈЕ НАДЛЕЖАН** Први основни суд у Београду.

Образложење

АА из ..., стални судски вештак из области актуарства из Агенције за вештачење „АА“, поднео је тужбу Првом основном суду у Београду, против тужене Републике Србије, Државног већа тужилаца - Друго основно јавно тужилаштво, ради наплате потраживања од 11.757,15 динара, за извршену услугу вештачења у предмету Другог основног јавног тужилаштва. По пријему предмета Први основни суд у Београду се решењем П 16915/19 од 20.09.2019. године огласио стварно ненадлежним за поступање у овој правној ствари, а по правноснажности решења предмет је доставио Привредном суду у Београду, као месно и стварно надлежном.

Привредни суду у Београду није прихватио стварну надлежност и предмет је доставио Врховном касационом суду ради решавања сукоба стварне надлежности.

Решавајући настали сукоб стварне надлежности, на основу члана 30. став 2. Закона о уређењу судова ("Сл. гласник РС", бр.116/08, ... и 113/17) и члана 22. став 2. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, бр.72/11 и 55/14), Врховни касациони суд је нашао да је за поступање у овом предмету стварно надлежан Први основни суд у Београду.

Наиме, према члану 25. став 1. тачка 1. Закона о уређењу судова, привредни суд у првом степену суди у споровима између домаћих и страних привредних друштава, предузећа, задруга и предузетника и њихових асоцијација (привредни субјекти), у споровима који настану између привредних субјеката и других правних лица у обављању привредних делатности, па и када је у наведеним споровима једна од странака физичко лице, ако је са странком у односу материјалног супарничарства. Применом члана 22. став 2. Закона о уређењу судова, основни суд у првом степену суди у грађанскоправним споровима, ако за поједине од њих није надлежан други суд и води извршне и ванпарничне поступке за које није надлежан неки други суд.

Према наведеној законској одредби (члан 25. став 1. тачка 1. Закона), привредни судови су стварно надлежни да суде у споровима између домаћих и страних привредних друштва, предузећа, задруга и предузетника и њихових асоцијација, односно између привредних субјеката, без обзира на правну природу спора, што значи да када се ради о привредним субјектима за стварну надлежност привредног суда довољно је да је испуњен субјективни критеријум. Уколико се ради о споровима између привредних субјеката и других правних лица за стварну надлежност привредног суда неопходно је да је испуњен и објективни критеријум, односно да се ради о спору између ових лица насталом у обављању привредне делатности.

Дакле, субјективни критеријум за надлежност привредних суда је да се ради о спору између привредних друштава и предузетника. Предузетником се, у смислу члана 83. став 1. Закона о привредним друштвима („Службени гласник РС“ број 36/11 и 99/11), сматра пословно способно физичко лице које обавља делатност у циљу остваривања прихода и као такво је регистровано у складу са законом, а применом става 2. истог члана, физичко лице уписано у посебан регистар, које обавља делатност слободне професије, уређену посебним прописом, сматра се предузетником само ако је то тим посебним прописом предвиђено. Делатност вештака јесте регулисана посебним законом – Законом о судским вештацима („Сл. гласник РС“ бр.44/10), по коме вештачење обављају физичка и правна лица која испуњавају услове предвиђене овим законом, државни органи у оквиру којих се може обавити вештачење, као и научне и стручне установе (члан 3. став 1. Закона). Послове вештачења представљају стручне активности чијим се обављањем, уз коришћење научних, техничких и других достигнућа, они користе приликом утврђивања, оцене или разјашњења правно релевантних чињеница. У складу са одредбом члана 13. став 1. и 2. и члана 22. став 2. и 4. овог Закона, судски вештаци и правна лица која обављају послове вештачења уписују се у регистар вештака, односно у регистар правних лица која обављају послове вештачења, на основу решења министра надлежног за послове правосуђа. Из наведеног произилази да делатност вештака представља вршење стручних активности, да се вештаци, било као физичка или правна лица, уписују у одговарајући регистар, али Законом о судским вештацима није предвиђено да се они сматрају предузетницима (у складу са чланом 83. став 2. Закона о привредним друштвима).

Имајући ово у виду, односно да се у конкретном случају ради о спору између тужиоца судског вештака, који нема статус предузетника и тужене Републике Србије, која јесте правно лице, али не и привредни субјекат, као и да пружање услуге вештачења не представља привредну делатност, Врховни касациони суд налази да се у овој правној ствари нису стекли услови из члана 25. став 1. тачка 1. Закона о уређењу суда за надлежност привредног суда, јер није испуњен ни субјективни, ни објективни критеријум, па је, применом члана 22. став 2. Закона о уређењу суда, за одлучивање у овој правној ствари - стварно надлежан основни суд, односно конкретно Први основни суд у Београду.

На основу изнетог, применом члана 22. став 2. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Весна Поповић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић